

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **D. C.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X

zast. advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2022, č. j. OAM-596/ZA-ZA11-K12-2022,
takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 8. 2022, č. j. OAM-596/ZA-ZA11-K12-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 7. 12. 2021, rozhodl, že opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e)

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 14. 6. 2022 (jeho první žádost byla rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 3. 2022 zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu). K žádosti (stejně jako u své první žádosti) uvedl, že v zemi původu přišel kvůli úvěru o dům, nemá tam kde žít. Do České republiky nyní přivezl i svoji manželku a dítě, neboť situaci v Moldavsku považuje za nebezpečnou. Žalobce dne 19. 7. 2022 prostřednictvím svého právního zástupce ke své žádosti doplnil, že v Moldavsku je katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd, pro civilní obyvatelstvo zde není bezpečno, země není demokratická, navíc je v ohrožení v důsledku přímé invaze Ruské federace na Ukrajinu. K tomu žalobce poukázal na situaci v Podněstří (střelba a exploze). Žalobce se obává o svůj život a zdraví. Ve správním spise je doloženo rozhodnutí Policie ČR ze dne 22. 6. 2022, jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění.
3. Součástí správního spisu je zpráva „Moldavsko, Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu“ z července 2022, zpráva „Moldavsko, Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi“ z července 2022, a dále zpráva „Moldavsko, Informace OAMP, Dopad ruské agrese vůči Ukrajině na Moldavsko“ z 31. 3. 2022. V naposled uvedené zprávě je uvedeno, jaké po zahájení ruské agrese na Ukrajině v únoru 2022 Moldavsko učinilo politická a bezpečnostní opatření (byl vyhlášen výjimečný stav a uzavřen vzdušný prostor, byla podána žádost o vstup do EU, Moldavsko vyzvalo Rusko o stažení svých vojáků z Podněstří, což však Rusko dlouhodobě odmítá). Do Moldavska začali od počátku útoku Ruska na Ukrajinu přicházet ukrajinští uprchlíci. Přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny do Moldavska zůstávala nicméně politická a bezpečnostní situace v zemi stabilní. To – s výjimkou separatistického regionu Podněstří – potvrzují též zprávy pozdější, resp. novějšího data. Dle těchto zpráv Moldavsko splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu, v zemi neprobíhal žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt.
4. Žalobce pochází z obce X poblíž města X na severu země, kde se rovněž narodil. V Podněstří nikdy nežil. Jeho manželka (u níž v první žádosti vypověděl, že se rozvedli) a dcera (nar. 2013) se nyní nacházejí na území ČR na základě biometrického dokladu. Na stejný typ dokladu přicestoval do ČR i žalobce. Žalovaný při porovnání podkladů týkajících se první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce, důvodů uváděných žalobcem v opakované žádosti a shromážděných informací o zemi původu dospěl k závěru, že žalobce uvádí stejné důvody, pro které se nemůže do země původu vrátit (přišel o dům, nemá se kam vrátit). Ke sdělení právního zástupce žalobce o katastrofální ekonomické situaci žalovaný uvedl, že se jedná o obecně známou skutečnost, neboť Moldavsko je nejchudším státem Evropy. K bezpečnostní situaci v Moldavsku žalovaný konstatoval, že v době vydání napadeného rozhodnutí se konflikt na Ukrajině nerozšířil do jiných zemí, situace je zde stabilní. Nadto zde probíhají nezanedbatelné pozitivní změny související s přípravou země na členství v EU (posílení právního státu, reforma policie a soudnictví).
5. Žalovaný proto dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že v Moldavsku nedošlo od doby, kdy byla posuzována předchozí žádost žalobce o mezinárodní ochranu, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b)

zákonu o azylu, svědčící o hrozbě pronásledování ve smyslu § 12 či vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Neshledal proto důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobce namítl, že žalovaný měl vést meritorní řízení a posoudit žalobcem prezentované důvody žádosti. Jednalo se totiž o zásadní skutečnosti, které nebyly předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení a v kombinaci s dříve známými okolnostmi odůvodňovaly udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona.
7. Žalobce uvedl, že se bojí návratu do vlasti z důvodu katastrofální ekonomické situace, množících se případů vražd a nebezpečí pro civilní obyvatelstvo v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Také poukázal na to, že je Moldavsko nedemokratickou zemí. Podle žalobce si žalovaný neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Žalobcem uváděné skutečnosti svědčí o tom, že ve své vlasti bude reálně ohrožen na svém životě.
8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že v době vydání napadeného rozhodnutí, i v době vydání rozhodnutí meritorního (v řízení o první žádosti žalobce), neexistovaly žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny, a že by byl tak žalobce přímo ohrožen na životě. Žalobce pochází z oblasti Moldavska, kde žádný ozbrojený konflikt neprobíhá, situace je zde stabilní a pod kontrolou moldavské vlády. Moldavsko je zemí s parlamentní demokracií, členem OSN a přistoupila k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Od posouzení předchozí žádosti žalobce nedošlo k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65).

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). O žalobě rozhodoval bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 s. ř. s.).
10. Žaloba není důvodná.
11. V posuzované věci byl aplikován § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle něhož je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 téhož zákona.
12. Podle § 11a zákona o azylu se otázka přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany odvíjí od toho, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a zároveň svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

13. Ve věci není sporu o tom, že žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Tou se podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o udělení azylu rozumí *žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany*. Ze správního spisu vyplývá, že o první žádosti žalobce ze dne 11. 3. 2022 bylo rozhodnuto dne 31. 3. 2022 a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. 4. 2022.
14. V rámci řízení o opakované žádosti je úlohou žalovaného zkoumat, zda se objevily závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). Jak vyplývá z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti. Dále je žalovaný povinen posoudit, že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017 - 38).
15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že je z požadovaných hledisek odůvodněno dostatečně. Žalovaný se zabýval všemi tvrzenými důvody žalobce pro podání žádosti a ty porovnal s důvody uvedenými při podání žádosti první. Zabýval se též bezpečnostní situací v zemi původu žalobce a zkoumal, zda v tomto ohledu nedošlo ke změnám. Pro tyto účely si obstaral aktuální informace o zemi původu žalobce (informace z července 2022), které porovnal z informacemi, jež byly aktuální v době podání první žádosti žalobce.
16. Žalobce nad rámec důvodů, které uvedl v řízení o první žádosti (tj. že měl dluhy a přišel o dům, že se nemá kam vrátit), v opakované žádosti poukázal ještě na bezpečnostní situaci v Moldavsku, kterou považuje v případě svého návratu za život ohrožující. K tomu je nutno uvést, že v době podání první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu již válka na Ukrajině probíhala (Ruská federace tuto zemi přímo napadla 24. 2. 2022), žalobce tedy již tehdy mohl pociťovat obavy ze zhoršené bezpečnostní situace v Moldavsku, které je přímým sousedem Ukrajiny; v tomto směru však v první žádosti žádné důvody neuváděl. Stejně jako v době podání první žádosti žalobce, i při podání opakované žádosti Česká republika stále tuto zemi považuje za tzv. bezpečnou zemi původu, byť s výjimkou oblasti Podněstří (§ 2 bod 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb.). Žalobce však z oblasti Podněstří nepochází a nikdy tam nežil. Přestože tedy žalobce v opakované žádosti poukazoval na bezpečnostní incidenty v této lokalitě, jejich existence, která byla obecně známá rovněž z veřejně dostupných prostředků, nehraje při individuálním posouzení žádosti žalobce podstatnou roli.
17. Podklady obsažené ve správním spise potvrzují závěry žalovaného, že situace v Moldavsku (s výjimkou Podněstří) je z hlediska bezpečnosti i nadále stabilní a bylo tomu tak i při podání první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Přestože moldavské orgány přijaly po vpádu ruských vojsk na ukrajinské území určitá bezpečnostně-politická opatření, stále je

platný závěr, že v zemi neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, stejně jako tomu bylo i při podání první žádosti žalobce. Soud zároveň nemá informace o tom, že by do doby vydání tohoto rozhodnutí došlo v tomto ohledu k nějakým podstatným změnám.

18. K žalobní argumentaci lze dodat, že žalobcem tvrzené důvody vůbec nenasvědčují tomu, že by v zemi původu mohl být pronásledován z některého z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12. Hrozbu vážné újmy žalobce v opakované žádosti sice tvrdil, nicméně soud přisvědčuje žalovanému, že aktuální objektivní informace o zemi původu žalobce nenasvědčují tomu, že by žalobci v případě návratu mohla hrozit vážná újma z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, či z jiného vymezeného důvodu, resp. že by se situace od doby podání první žádosti v tomto směru významně změnila. Tvrzení žalobce o zvýšené míře kriminality a špatné ekonomické situaci jsou pouze obecného charakteru a bez dalšího nevzbuzují pochybnosti o tom, že by situace žalobce v době podání první žádosti byla odlišná od situace v době podání žádosti opakované. Stejně je nutno hodnotit námitku směřující proti kvalitě či úrovni demokracie v Moldavsku.
19. Vzhledem k tomu, že byly splněny podmínky pro aplikaci institutu nepřípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.
20. Nad rámec nutných důvodů rozhodnutí je na místě podotknout, že soud si je vědom řízení o předběžné otázce ve věci C-406/22, *C. V. proti Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky*, jehož podstatou je otázka, zda unijní právo umožňuje vymezit bezpečnou zemi původu s teritoriálními výjimkami (jako je tomu v případě Moldavska). Do doby, než bude o této otázce rozhodnuto, však krajský soud pro účely zachování jednotnosti a předvídatelnosti postupu v obdobných případech bude držet dosavadní praxi. Podle ní zdejší soud k rozporu vymezení země jako bezpečné země původu s teritoriálními výjimkami s unijním právem nepřihlíží bez námítky, z vlastní iniciativy. V posuzované věci žalobce nezpochybnil legálnost uvedení Moldavska ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. z důvodu rozporu jejího vymezení jako bezpečné země původu s teritoriálními výjimkami s unijním právem.

V. Závěr a náklady řízení

21. Z uvedených důvodů soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 6. října 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně